

Fejér Megyei Területi Választási Bizottság

8000 Székesfehérvár, Szent István tér 9.

A Fejér Megyei Területi Választási Bizottság 42/2019.(IX.20.) számú határozata

A Fejér Megyei Területi Választási Bizottság Dr. Márton Roland a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek 2019. október 13. napjára kitűzött választásán Székesfehérvár Megyei Jogú Városban nyilvántartásba vett polgármester és egyéni képviselő jelölt (továbbiakban: Beadványozó) és a Magyar Szocialista Párt (1073 Budapest, Erzsébet körút 40-42. fsz. I-1. képviselő: Dr. Tóth Bertalan) (továbbiakban: Beadványozóval együtt Fellebbezők) által benyújtott fellebbezés tárgyában – 3 igen és 1 nem szavazattal – meghozta a következő

határozatot:

A Fejér Megyei Területi Választási Bizottság Székesfehérvár Megyei Jogú Város Helyi Választási Bizottsága 157/2019. (IX.16.) számú határozatát helybenhagyja.

A határozat ellen a meghozatalától számított 3 napon belül az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet személyesen, levélben vagy elektronikus dokumentumként a Győri Ítéltáblához címzett bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet nyújthat be a Fejér Megyei Területi Választási Bizottságnál (8000 Székesfehérvár, Szent István tér 9. e-mail: dr.kovacs.zoltan@fejer.hu).

A bírósági eljárásban az ügyvédi képviselet kötelező. A jogi szakvizsgálattal rendelkező személy – a szakvizsga-bizonyítvány egyszerű másolatának csatolásával – saját ügyében ügyvédi képviselet nélkül is eljárhat. A bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb 2019. szeptember 23-án 16.00 óráig megérkezzen. A bírósági felülvizsgálat iránti kérelem elektronikus dokumentumként való benyújtása esetén a kérelem benyújtójának jogi képviselője minősített elektronikus aláírásával látja el a kérelmet. Az elektronikus dokumentumként benyújtott kérelem mellékleteit oldalhű másolatban elektronikus okirati formába kell alakítani.

A bírósági eljárás nem tárgyi illetékmentes. A felülvizsgálati kérelem benyújtóját tárgyi illeték-feljegyzési jog illeti meg.

I.

A kifogás tartalma és az első fokon eljáró bizottság döntése

- (1) Beadványozó, mint a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek 2019. október 13. napjára kitűzött választásán Székesfehérvár Megyei Jogú Városban polgármester és egyéni képviselőjelöltként nyilvántartásba vett jelölt 2019. szeptember 13. napján 7 óra 30 perckor kifogást nyújtott be.
- (2) Beadványozó a kifogásban előadta, hogy Molnár Tamás a Fidesz Magyar Polgári Szövetség önkormányzati képviselőjelöltje szeptember 4. napján „Megújul a Kodály Zoltán iskola, minden más hazugság” címmel videót tett közzé képviselő-jelölti „Molnár Tamás 4. választókerület Székesfehérvár” elnevezésű

Facebook oldalán. A videó 0:56 percénél a következő állítás hangzik el: „Az elmúlt évben több, mint két milliárd forint értékben történt intézmény felújítás ebben a városban, amelyet a székesfehérvári ellenzék soha, soha nem támogatott.” A videót a képviselő-jelölt hirdeti a facebookon mai nappal 3500 megtekintésnél jár, azaz 3500 választópolgárhoz jutott el, őket megteveszti, azt a látszatot kelti, hogy ellenzéki képviselők és így az ellenzéket képviselő képviselő-jelöltek nem támogatják intézmények felújítását. Csatolta a hivatkozott facebook oldal videókat mutató részét.

- (3) Beadványozó az ügy érdemében előadta, hogy a kisfilmben elhangzott, az ügy tényállásában idézett mondat nem fedi a valóságot, mert a székesfehérvári önkormányzati ellenzéki képviselők – köztük Beadványozó is – „minden esetben az említett oktatási intézmény felújítására vonatkozó indítványok mellett szavazott.”
- (4) Beadványozó álláspontja szerint az iskola felújításának egyetlen egy alkalommal történő támogatása már önmagában megdönti annak valóságtartalmát, hogy soha nem támogatták azt. A kifogáshoz csatolta a videón is szereplő iskola, a Kodály Zoltán Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola felújításáról szóló határozatot, a 2017. szeptember 29. napi gépi szavazás eredményéről szóló kimutatást, továbbá a Polgármesteri Hivatal email-jét.
- (5) Beadványozó a kifogásban hivatkozott a Nemzeti Választási Bizottság 109/2019. számú határozatára, kezdeményezte, hogy állapítsa meg a Helyi Választási Bizottság, hogy Molnár Tamás képviselőjelölt megsértette a Választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. tv. (továbbiakban: Ve.) 2. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt, a választás tisztaságának megóvása és az e) pontjában foglalt jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás elvét, tiltsa el a további jogsértéstől és a lehető legmagasabb összegű bírságot szabja ki.
- (6) Székesfehérvár Megyei Jogú Város Helyi Választási Bizottsága (továbbiakban: HVB) a kifogást 157/2019. (IX.16.) számú határozatával elutasította.
- (7) Indoklásában megállapította, hogy a kifogásban megjelölt videó a Ve. 140. §-a alapján kampányeszköznek minősül. Döntésében részletesen elemezte annak kérdéskörét és megítélését, hogy a kifogásban leírt tevékenység egy választási kampányban tényállításnak vagy politikai véleménynyilvánításnak, értékítéletnek minősül-e. Döntéshozatala kapcsán hivatkozott és figyelemmel volt az Alkotmánybíróság 3107/2018. (IV.9.), 7/2014. (III.7.) és 5/2015. (II.25.) AB határozataira.
- (8) A HVB döntésében arra az álláspontra jutott, hogy a kifogásban megjelölt videóban Molnár Tamás képviselőjelölt politikai ellenfeleivel kapcsolatos véleményt nyilvánított, az ún. negatív kampányt a Ve. nem tilalmazza, így Molnár Tamás képviselőjelölt nem sértette meg a Ve. 2.§ (1) bekezdés a) és e) pontjában foglalt alapelveket, ezért a kifogást elutasította.

II.

A fellebbezés tartalma

- (9) Fellebbezők 2019. szeptember 18-án 15.10 perckor fellebbezést nyújtottak be a HVB határozata ellen, arra hivatkozva, hogy a HVB határozata megsértette a Ve. 2. § (1) bekezdés a) és e) pontban foglalt alapelveket, így az jogszabálysértő.
- (10) Ezen túlmenően rögzítették, hogy a HVB a felmerült bizonyítékokat tévesen mérlegelte így a fellebbezésük a Ve. 223. § (3) bekezdés a) és b) pontjára tekintettel került benyújtásra.
- (11) Beadványozó érintettségként arra hivatkozott, hogy ő Székesfehérvár Megyei Jogú Városban jogerősen nyilvántartásba vett polgármesterjelölt, aki a kifogást benyújtotta. Kifejtette, hogy a HVB határozata jogszerűnek minősítette a kormánypárti kampánytevékenységet, mely Dr. Márton Rolandot, aki Székesfehérvár egész területét képező választókerületben jelölt, ezzel őt kedvezőtlen színben tüntette fel. Az általa jogszabálysértőnek tartott határozat így jogát, jogos érdekét sérti.
- (12) A jelölő szervezet érintettségként arra hivatkozott, hogy mint jelölőszervezet, Székesfehérvár Megyei Jogú Város területét képező választókerületben – más jelölő szervezetekkel közös – jelölteket állított. Érintettsége körében hivatkozott a Kúria Kvk.I.37.513/2019/2. számú határozatára. Álláspontja szerint általa jogszabálysértőnek tartott határozat így jogát, jogos érdekét sérti.
- (13) Fellebbezők hivatkoztak arra, hogy a HVB a kifogásolt videóban elhangzott állítás kapcsán a tényállítás és a politikai véleményformálás szembenállását vélte felfedezni, mely kapcsán jogszabálysértő módon az utóbbi elsőbbsége mellett döntött.
- (14) Álláspontjuk szerint a HVB AB határozatokra hivatkozott érvelése teljes mértékben téves mérlegelésen alapul, mert a sérelmezett állítás nem az AB határozatokban hivatkozott tárgyban megfogalmazott véleménynyilvánítás, hanem egyszerűen megtörtént tény, ami a véleménnyel szemben egyértelműen bizonyítható.
- (15) Fellebbezésükben a véleménynyilvánítás és tényközlés elkülönítésével kapcsolatban több, zömében 2014-ben és 2015-ben hozott kúriai végzésre is hivatkoznak.
- (16) Álláspontjuk szerint tévesen mérlegelt a HVB, amikor a határozatában nem tartotta bizonyítottnak azt, hogy az ellenzéki képviselők támogatták volna a fejlesztéseket, amiatt, hogy a közgyűlési határozat konkrétan a Székesfehérvári Tankerületi Központ által végrehajtandó fejlesztéshez történő tulajdonosi hozzájárulásról szól.
- (17) Véleményük szerint „a vizsgálat tárgyát ugyanis nem az képezte, hogy az ellenzéki képviselők támogatták-e vagy sem általában a fejlesztéseket, hanem az a valótlan kijelentés hogy „soha nem támogatták”, amelyet a csatolt közgyűlési határozat egyértelműen cáfol.”
- (18) Vitatják a HVB azon megállapítását, hogy az ún. negatív kampányt a Ve. nem tiltja, a tekintetben, hogy a Kúria joggyakorlata alapján a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlással ellentétes negatív kampány nem folytatható,

márpedig a nyilvánvalóan valótlan tényállítással való kampányolás ilyenek minősül.

- (19) Kifogásolták, hogy a HVB a videó egészét és nem csak a kifogásolt mondatot vette alapul, amely álláspontja szerint tényállításnak minősül és valótlan tartalmú.
- (20) Fellebbezésükben egyebekben fenntartották a kifogásban leírtakat és kérték a TVB-t hogy a fellebbezésnek helyt adva változtassa meg a HVB döntését, állapítsa meg a jogszabálysértés tényét, tiltsa el a jogsértőt a további jogszabálysértéstől, továbbá maximálisan megállapítható összegű bírság kiszabását is indítványozták.

III.

A TVB döntése és jogi indokai

- (21) A fellebbezés nem alapos.
- (22) A TVB a Ve. 231. § (4) bekezdése alapján eljárásában a sérelmezett határozatot, valamint az azt megelőző eljárást vizsgálja az irányadó jogszabályok alkalmazásával.
- (23) A Ve. 221. § (1) bekezdése szerint a választási bizottság első fokú határozatával szemben fellebbezést az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet nyújthat be. A TVB a Beadványozónak és a jelölő szervezetnek az ügyben való érintettségére való hivatkozását elfogadta.
- (24) A fellebbezés kapcsán a TVB-nek a HVB-vel azonos tárgyban, abban kellett állást foglalnia, hogy a kifogásban leírt tevékenység a választási kampányban tényállításnak vagy negatív tartalmú politikai véleménynyilvánításnak minősül-e.
- (25) A TVB előjáróban rögzíti, hogy a döntéshozatala tekintetében irányadónak tekinti az évtizedek óta folyamatosan formálódó bírósági gyakorlatot, ezen belül is a választási bizottságok és a bírói testületek döntéshozatalát mérceként meghatározó Alkotmánybírósági bírói gyakorlatot.
- (26) Ezzel összefüggésben a TVB hivatkozik a Kúria Kvk.IV.37.367/2018/2. számú végzésére is, melyben a Kúria is rögzíti, hogy *„az Alkotmánybíróság – az 5/2015. (II.25.) AB határozatában és a 9/2015. (IV.23.) AB határozatában – választási kampányidőszakban a jelöltek, közszereplők kritizálhatóságának a mércéjét megemelte.”*
- (27) Ugyanezen kúriai végzés ellen benyújtott – de elutasított - alkotmányjogi panasz tárgyában született 3107/2018. (IV.9.) AB határozat pedig újradefiniálta annak kérdéskörét, *„hogy egy grammatikai szempontból állító mondat vonatkozásában a bizonyíthatósági teszttel vizsgálható, azaz adott esetben tényszerűen, objektíven cáfolható tényállítás esetén miként érvényesülhet a véleménynyilvánítás szabadsága.”*
- (28) Az Alkotmánybíróság a politikusok közjogi vitájával korábban is rámutatott arra, hogy *„az ő esetükben a személyüket ért bírálatot és minősítést a társadalmi nyilvánosság eleve másként, a demokratikus vita szükségszerű részeként, jellemzően a különböző politikai érdekek mentén értelmezendő megnyilvánulásként kezeli. Magyarországon az elmúlt időszakban kialakultak a plurális politikai nyilvánosság működésének sajátosságai, amelyek között a közéleti viták során elhangzottakat a társadalom kellő körültekintéssel tudja értékelni.”* (7/2014.(III.7.) AB határozat)

- (29) A TVB hivatkozik az Alkotmánybíróság megállapítására, mely szerint „mindezzel összhangban kell döntenie arról, hogy az egyébként kijelentő módon megfogalmazott kijelentés az alkotmányjogi mérlegelésben valóban tényállításnak minősül-e.
- (30) Az Alkotmánybíróság által adott válasz szerint, *„ha a megnyilatkozásnak a közügyek vitája, kiváltképp a kampány sajátosságaira tekintettel észszerűen tulajdonítható olyan jelentés, amely szerint a közlést a választók az érintett múlt- vagy jövőbeli politikájára vagy a jelölt alkalmasságára vonatkozó politikai véleményként (nem pedig szó szerint) értelmezik, akkor a közéleti vita legitenzívebb szférájának szabad alakulása érdekében ebből kell kiindulni. Ez a mérlegelés tehát egyértelműen túlmutat a kijelentés elemeinek pusztán bizonyíthatósági tesztrel történő vizsgálatán, és az ügy valamennyi körülményének értékelését igényli.”* (3107/2018. (IV.9.) AB határozat)
- (31) A TVB osztja a HVB indokolását, mely kiegészítéseként fentiekben idézett alkotmánybírósági megállapítások elővezetése mellett az alábbiakat állapítja meg:
- (32) A TVB véleménye szerint a kifogásolt videóban, amely nem vitatottan kampányidőszakban, kampánycéllal készült, és a Ve. 140. §-a alapján kampányeszköznek minősül, Molnár Tamás képviselőjelölt - szóhasználatában is – általánosságban minősíti az ellenzék, mint politikai ellenfél magatartását, tevékenységét. E tekintetben – figyelemmel az Alkotmánybíróság 3107/2018. (IV.9.) AB határozatára - az állítás jogszerűségének megítélésére a tényállításokra irányadó követelmények alapján akkor kerülhetne kellő alappal sor, ha a kijelentés minél közvetettebb módon kötődne az adott jelölt politikai tevékenységéhez, továbbá minél önállóbb jelentőséggel és minél nagyobb súllyal bírna a megnyilvánulás ténybeli eleme.
- (33) Ennek ellentmond az a tény, hogy Molnár Tamás képviselőjelölt megszólalásában ténybeli elemként sem Márton Roland, sem Földiné Rácz Judit, sem semmilyen más politikus, vagy politikai szervezet nem kerül még nevesítésre sem, mint ahogyan a Székesfehérvári Kodály Zoltán Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola felújítása ügyében hozott 681/2017. (IX.29.) számú közgyűlési határozat sem. A TVB álláspontja szerint a hamis tényállítás akkor lenne megállapítható, ha Molnár Tamás a kampányvideóban a név szerint megjelölt beadványozónak és politikus társának, az általuk konkrétan megjelölt intézmény felújításával kapcsolatban, az adott döntéshozatalban kifejtett tevékenységével, leadott szavazatával összefüggésben tenne konkrét, de hamis tényállításokat, melyet az általuk becsatolt bizonyítékok kellően alátámasztanának.
- (34) A TVB e körben megállapítja azt is, hogy a Fellebbezők álláspontjával ellentétben a kontextusából kiragadott kifogásolt mondat önálló vizsgálata nem lehetséges, nem csak azért, mert a kiragadás megbontja a megszólalás logika összefüggéseit, hanem azért is, mert lehetetlenné teszi a megszólaló valódi céljának, szándékának megítélését, mely a tényállítás kontra politikai véleménynyilvánítás kérdésének eldöntésében alapvető relevanciával bír. Jelen esetben a kifogásolt videóról egyértelműen megállapítható, hogy az kampányeszköz, kampánykörülmények között tett megnyilvánulásokat tartalmaz, része a politikai vitának, célja a választói akarat befolyásolása.

- Hivatkozva az Alkotmánybíróság 3107/2018. (IV.9) AB határozatára a TVB rögzíti, hogy *„e körben a tényállítások meghatározása nem történhet önmagában, a bizonyíthatósági teszt köznapi értelemben vett automatikus alkalmazásával, azaz nem szorítkozhat kizárólag a vizsgált kijelentés szó szerinti tartalmának értékelésére.”*
- (35) A TVB véleménye szerint a Fellebbezők helytelenül hivatkoznak a téves mérlegelés tárgyában arra a HVB-nek tulajdonított és sarkítottan idézett megállapításra, mely szerint a negatív kampányt a Ve. nem tilalmazza. A HVB indoklása politikai véleménynyilvánításként minősíti a megszólalást, mely irányultságát tekintve valóban negatív kampánynak számít, mivel azonban nem hamis tényállításról van szó - ami a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlást alapelvét sértő, ekként a Ve. által tiltott negatív kampányként esne számításba – a Ve. alapvető rendelkezései oldaláról nem kifogásolható.
- (36) A TVB hivatkozik továbbá az Alkotmánybíróság hasonló tényálláson alapuló 9/2015. (IV. 23.) AB határozatára, melyben megsemmisítette a Kúria – Fellebbezők által egyébiránt fellebbezésük alátámasztására hivatkozott - V.k.II.37.345/2015/3. számú végzését. *„A konkrét közlés körülményeinek, tárgyának és céljának figyelembevételével az Alkotmánybíróság azt állapította meg, hogy a választási kampány során közzétett videó és annak közlései egyértelműen a véleménynyilvánítás szabadságának fokozott védelmét élvező közügyek szabad vitatásának fogalmi körébe tartoznak. A Kúria a döntése meghozatalakor tehát nem volt tekintettel arra, hogy a jelölő szerv indítványozó által képviselt városi szervezete politikai véleményként tette közzé a videót egy választási kampány során. Az értékítélet illetve a tényállítás közötti különbségtétel alkotmányossági relevanciája az [36/1994. Abh.] kifejtettek szerint a következő: »A véleménynyilvánítás szabadsága az értékítéletet kifejező, az egyén személyes meggyőződését közlő megszólalásokra attól függetlenül kiterjed, hogy a vélemény értékes vagy értéktelen, helyes vagy helytelen, tiszteletre méltó vagy elvetendő...«”*
- (37) Az Alkotmánybíróság határozataira – különös tekintettel a 3107/2018. (IV.9.) AB határozat indoklására - a TVB megállapítja, hogy a kifogásolt megszólalásnak a jelenlegi kampánykörülmények között - a szó szerinti tartalomtól függetlenül – ésszerűen tulajdonítható olyan jelentés, amelyet a választópolgárok az érintett – jelen esetben a pontosabban nem körülírt ellenzék - múlt- vagy jövőbeli politikájára vonatkozó politikai véleményként értelmeznek, még akkor is, ha az állítás negatív vagy éppen túlzónak minősülne. Ekként pedig a véleménynyilvánítás alapjogi védelemben részesül.
- (38) A TVB osztja a HVB azon álláspontját is, hogy amennyiben a jelöltek a személyüket érintő megnyilvánulásokat, kijelentéseket valótlannak ítélik, a kampányban még kellő idő áll rendelkezésükre arra, hogy a cáfolatokat megjelentessék, közvetítsék a választópolgárok irányába. Ezt rögzíti a 31/2014. (X. 9.) AB határozat indoklása is. *„Az is fontos szempont, hogy azok a közszereplők, akik nyíltan vállalhatnak közéleti-politikai szerepet (szemben például egy bíró idevonatkozó lehetőségeivel), meg is tudják magukat védeni az alaptalan megnyilvánulásokkal szemben a nyilvánosság előtt. Erre minden lehetőség adott például egy választási kampány során a polgármesterjelölteknek.”*

(39) Fentiek alapján a TVB a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

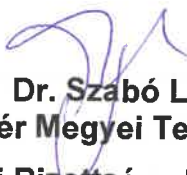
III.

[A határozat alapjául szolgáló jogszabályi rendelkezések]

- (1) A határozat a Ve. 2. §. (1) bekezdés a) c) pontján, 140. §-án, 221.§ (1) bekezdésén, 223. § (3) bekezdés a) b) pontján, a 224. § (2) és (3) bekezdésén, 231. § (4) bekezdésén a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 222. § (1) bekezdésén, a 223. § (1) és (3) bekezdésén, a 224. § (1), (2), (3) és (5) bekezdésén, az illetékekről szóló tájékoztatás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 37. § (1) bekezdésén, valamint a 62. § (1) bekezdés s) pontján alapul.

Székesfehérvár, 2019. szeptember 20.

Dr. Szabó László
a Fejér Megyei Területi
Választási Bizottság elnöke